

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister voor Medische Zorg
De heer mr. drs. B.J. Bruins
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

Onze referentie MvH/RvZ/MK/bs/ATR0642/2019-U060

Uw referentie

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Datum 15 mei 2019
Betreft Besluit medezeggenschap cliënten zorginstellingen

Geachte heer Bruins,

Op 29 april 2019 is aan ATR voor advies aangeboden het Besluit medezeggenschap cliënten zorginstellingen. Er is voor het besluit ook een internetconsultatie gestart. De reactietermijn eindigt op 24 mei 2019.

Op dit moment is in behandeling bij de Eerste Kamer het wetsvoorstel medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018. Deze wet gaat de huidige wet medezeggenschap zorginstellingen vervangen. De belangrijkste wijziging is dat de plicht tot het instellen van een cliëntenraad beperkt wordt tot de grotere zorginstellingen. Dat zijn de zorginstellingen waar meer dan 10 natuurlijke personen zorg verlenen. Met de wet treedt een vermindering van de regeldruk op met € 15,9 miljoen. Over dit wetsvoorstel heeft de rechtsvoorganger van ATR geadviseerd.¹

Het wetsvoorstel biedt de mogelijkheid om bij AMvB categorieën van zorginstellingen van de toepassing van de wet uit te zonderen. Het voor advies voorgelegde besluit geeft hieraan invulling. Uitgezonderd worden:

- a. instellingen die onderdeel zijn van de militair geneeskundige dienst, tenzij de instellingen worden gefinancierd uit de zorgverzekeringswet (Zvw) of uit de Wet langdurige zorg (Wlz);
- b. inrichtingen als bedoeld in de Penitentiaire beginselenwet;
- c. gemeentelijke gezondheidsdiensten;
- d. apotheken;
- e. instellingen waar cliënten verblijven en die worden bekostigd uit een persoonsgebonden budget, indien het bestuur van die instelling uitsluitend bestaat uit de vertegenwoordigers van de cliënten die in die instelling verblijven;
- f. instellingen die uitsluitend de volgende zorg verlenen:
 - 1 afnemen van bloed of weefsel ten behoeve van onderzoek en het verrichten van dat onderzoek;
 - 2 uitvoeren van zwangerschapsecho's;
 - 3 doen van bevolkingsonderzoek;
 - 4 verrichten van medische keuringen voor andere doeleinden dan het nemen van een beslissing over de vraag of, en zo ja welke, zorg moet worden verleend;
 - 5 verlenen van eerste hulp bij ongelukken tijdens evenementen;

¹ Brief Actal aan de minister van VWS d.d. 31 oktober 2016, kenmerk JtH/RvZ/MK/2016/129, zie www.actal.nl

- 6 verlenen van zorg door optometristen, orthopedisten of audiciens;
- 7 vervoer van een cliënt;
- 8 schoonhouden van de woonruimte van een cliënt;
- 9 verstrekken van eten en drinken;
- 10 verstrekken van kleding verband houdende met het karakter en de doelstelling van de instelling; of
- 11 leveren van roerende voorzieningen of mobiliteitshulpmiddelen.

Wanneer de onder f genoemde instellingen ook andere zorg verlenen dan is de uitzondering dus niet van toepassing.

Zorginstellingen waar ambulante zorg wordt verleend (waarin cliënten niet gedurende ten minste een etmaal kunnen verblijven) zijn uitgezonderd als zij niet meer dan 25 zorgverleners hebben. De basis voor deze uitzondering is in de wet geregeld door een amendement van de Tweede Kamer. Dit besluit zondert hiervan uit zorginstellingen waarvan de zorg bestaat uit zorg door medisch specialisten of persoonlijke verzorging, begeleiding of verpleging. Voor deze categorie geldt de drempel van meer dan 10 natuurlijke personen die zorg verlenen.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nut en noodzaak: is er een taak voor de overheid en is regelgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

Nut en noodzaak zijn in de toelichting per uitzondering beschreven. Voor uitzonderingen a tot met c is de reden dat de medezeggenschap al in een andere (lokale) regeling is geregeld. Apotheken vallen onder de uitzondering, omdat naar de mening van het ministerie de contactmomenten tussen apotheek en cliënt van zeer korte duur zijn en zich vooral op de productzorg en niet het behandelen, verplegen of verzorgen richten. Voor de instellingen onder e geldt dat de zeggenschap al loopt via deelname aan het bestuur van de instelling. De reden voor de uitzondering onder f is dat de contactmomenten vaak kort en eenmalig zijn en niet gericht zijn op het behandelen, verplegen of verzorgen. Bij de ambulante zorg motiveert het besluit waarom voor zorg door medisch specialisten en die bestaande uit persoonlijke verzorging, begeleiding en verpleging de drempel van 10 zorgverleners blijft gelden. De toelichting op nut en noodzaak is toereikend en geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

2. Minder belastende alternatieven

Alle uitzonderingen van het besluit leiden tot minder regeldruk. Minder belastende alternatieven zijn volgens het college niet aan de orde. De toelichting geeft op dit punt geen aanleiding tot opmerkingen.

3. *Werkbaarheid*

De uitzonderingen van het besluit hebben tot gevolg dat de betreffende zorginstellingen na invoering van de wet niet langer verplicht zijn om een cliëntenraad in het leven te roepen. Omdat met het besluit verplichtingen komen te vervallen zijn de uitzonderingen van het besluit zonder meer werkbaar, en overigens ook merkbaar. De toelichting geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

4. *Berekening gevolgen voor de regeldruk*

In de toelichting is een paragraaf gewijd aan de gevolgen voor de regeldruk. Het besluit leidt tot kennismemingskosten voor de desbetreffende zorginstellingen. Deze kosten zijn echter al verdisconteerd in het totaalbedrag aan kennismemingskosten (geraamd op 30 minuten per zorginstelling, leidend tot een totaalbedrag van € 809.900,- aan kennismemingskosten), dat in de toelichting op de wet is opgenomen.² Op basis van de wet vallen – door de drempel van 10 zorgverleners – ‘slechts’ circa 2500 zorginstellingen onder de verplichtingen van de wet. Een grote groep hiervan wordt gevormd door de ziekenhuizen en verpleegtehuizen, die in de regel meer dan 10 personeelsleden hebben. Het besluit zondert – zoals gezegd - bepaalde typen instellingen uit. Het extra aantal uitzonderingen dat hierdoor optreedt is zeer beperkt. Dat komt doordat het type instelling vaak ook al op basis van de drempel van meer dan 10 natuurlijke personen die zorg verlenen onder de uitzondering valt. Mocht een instelling als gevolg van dit besluit zijn vrijgesteld dan levert dat per instelling op jaarbasis een besparing op van 25,5 uur x € 52,45 = €1337,-.³ Ook voor de uitzondering bij de ambulante zorg geldt dat het om zeer beperkte aantallen zal gaan. De huisartsenpraktijken, tandartsenpraktijken, verloskundigenpraktijken, consultatiebureaus, fysiotherapiepraktijken en dergelijke waarvoor deze uitzondering van belang is zijn in de regel niet groter dan meer dan 10 natuurlijke personen die zorg verlenen (en zijn dus al vrijgesteld). De toelichting op de regeldruk geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Dictum

De beschrijving van nut en noodzaak van de maatregelen is toereikend. Er zijn geen minder belastende alternatieven voorhanden. De maatregelen zijn werkbaar. De toelichting op de gevolgen voor de regeldruk is toereikend.

Het besluit vaststellen.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris

² Blz. 30 MvT Wetsvoorstel Medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018

³ Blz. 30 MvT Wetsvoorstel Medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018